

Ga nou maar je eigen weg

Gesprek met loopbaanadviseur Eva de Waard

In de vorige aflevering van *Forum* konden we lezen hoe een aantal vertegenwoordigers vanuit de categorie ‘andere begeleidingsvormen’ de eerste stap zetten naar een Federatie. Een van die vertegenwoordigers is Eva de Waard-van Maanen, die betrokken is bij de certificering van loopbaanadviseurs. Inmiddels had ik het boek *De veldheer en de danseres* (uit 2002) gelezen, waarin Eva de Waard een aanzet doet tot een systematische en methodische onderbouwing van de biografische aanpak in het coachingstraject. “De huidige tijd dwingt ons voortdurend keuzes te maken. Maar waarop baseer je die dan? Op de verwachtingen van anderen? Of kunnen we ze baseren op een persoonlijke leidraad, op een eigen essentie?” is de vraag die Eva stelt in haar boek. Tijd voor een gesprek!

Edith Plantier

Eva de Waard-van Maanen heeft een eigen kantoor plus secretaresse in een indrukwekkend kantorencomplex achter het station in Weesp. Haar bureau is zakelijk ingericht en biedt ook voldoende ruimte om cursussen te geven aan groepen. Want naast individuele loopbaanbegeleiding en coaching heeft Eva een eigen opleiding tot loopbaanadviseur en coach. De modules vormen thans de Post-HBO Opleiding tot loopbaanadviseur en coach. Er zijn drie docenten en drie supervisors verbonden aan deze opleiding.

Gedwongen door de praktijk en door haar eigen leven is Eva de Waard haar eigen weg gegaan. Eva heeft jaren gewerkt als personeelsmanager voor grote bedrijven. Bij Philips was zij vanuit haar P&O-functie verantwoordelijk voor het in-, door- en uitstroomebeleid. De term ‘outplacement’ was toen nog in een pril stadium. Mensen die aangenomen werden, zaten na vijf jaar aan hun top. Bij hun aanstelling werden al afspraken gemaakt over door- of uitstroom. Een fantastische baan, ze genoot. Maar... ze vergat zichzelf in dit plan. Op een dag werd haar bedrijfsonderdeel verkocht en... ze werd ziek.

Er volgde een baan als personeelsmanager aan wat thans bekend staat als de Fontys Hogescholen. Een baan waarin ze leerde afscheid te nemen van het vak. Ze waagde de overstap naar het vak van loopbaanadvies en startte haar eigen bureau. Ze lifte mee op de golf van grote groepsoutplacements eind jaren tachtig, de crisistijd. Cliënten moesten aan een baan geholpen worden, terwijl er nauwelijks banen te vinden waren. Het was het najagen van een illusie. Toch wist Eva goede resultaten te boe-

ken. Collega's waren benieuwd naar haar geheim. Dat geheim was haar manier van werken met het levensverhaal. Werken met het levensverhaal werd in die tijd gezien als ‘soft’, maar het bleek juist versnellend te werken. Mensen waren betrokken en leerden zelf te ontdekken wat ze eigenlijk wilden. In de luwte heeft zij die werkwijze verder ontwikkeld tot de narratieve methode die in haar boek *De veldheer en de danseres* geschreven staat.

Daarvoor heeft ze zelf een lange weg moeten gaan. Met de coördinator van één van de groepsoutplacements zette zij een loopbaanadviescentrum op. Haar inbreng was de adviseurs op te leiden in haar methode. Dit betekende nadenken over de werkwijze en de toepassing ervan. Het werd een succes. Het product gedijde uitstekend in een overigens zeer commercieel opgezet bureau.

In die tijd startte ze met haar studie. Het bleek naadloos aan te sluiten bij waar ze mee bezig was. Allereerst begon ze met de opleiding Psychodrama te Utrecht. Dat was voor haar een openbaring. Het was spel, het was handeling en Eva had in die tijd genoeg van theorie. Al spelende kwam ze weer tot zichzelf. Al snel combineerde ze deze opleiding met een tweejarige post-academische studie, de ‘Waarderingstheorie en Zelfconfrontatiemethode’ bij Prof. Hermans in Nijmegen. In beide studies is het eigen (levens)verhaal de kern waarom alles draait. Voor wat zij er leerde, is zij nog steeds dankbaar. Het is het onderwerp waar zij steeds weer bij uitkomt. Een bijna kapot gelezen boek (*De psychologie van de menselijke levensloop*, gepubliceerd in 1959 door Chorus), grijs van ouderdom, wordt uit de boekenkast op tafel gelegd, als was het een kostbare relik. “Kijk, dit

boek vond ik bij toeval. Wat daar beschreven wordt, daar baseer ik me nog steeds op.”

Het werken met het levensverhaal in coaching is voor Eva fundamenteel verschillend van de manier waarop het levensverhaal een rol speelt in de hulpverlening. “Het werken met het eigen levensverhaal is in de mode, met alle nadelen van dien. Een biografieopdracht is snel gegeven. Maar dan, hoe ga je ermee om? Je kunt nooit het hele verhaal vertellen. Als je ambivalent tegen je levensverhaal aan blijft kijken, raak je van de wal in de sloot. Als begeleider moet je niet alles willen weten, maar je moet weten wat de vraag is. Dan kun je de methode van het levensverhaal hanteren om te zoeken naar het verband tussen dit verhaal en juist die vraag. Daarmee verschuift de vraag van knelpunt naar inzicht in je eigen leven. Daardoor ontstaat ontspanning en ruimte voor het onderzoeken van nieuwe kansen.”

De methode is onderbouwd door de grondbeginselen, uitgewerkt in de vijf bouwstenen. Het is een *narratieve methode*, wat wil zeggen dat het proces van betekenis geven (narrare betekent vertellen) centraal staat. Het levensverhaal is in feite ondergeschikt aan dat proces. Een belangrijke bouwsteen is het model van de uiterlijke en innerlijke ontwikkeling. Dit beeld biedt helderheid in de kijk op het levensverhaal, en geeft richting aan het bewustwordingsproces. Daarnaast wordt er gewerkt met creatieve opdrachten, beelden, metaforen en polariteiten.

Op mijn opmerking dat het werken met het levensverhaal ook een belangrijke rol speelt in de pastorale supervisie – mijn expertise – zegt Eva: “Ja, mijn hele leven is doortrokken van spiritualiteit. ‘Ga nu maar je eigen weg’ is een verhaal dat door de hele bijbel heenloopt. Maar ik vind het niet nodig om dat expliciet uit te dragen. Ik kom uit een rooms-katholiek milieu. De kerk deed er alles aan om kinderen in de kwetsbare leeftijd van 6 jaar aan zich te binden. De kerk heeft voor mij een tijdlang een veilig nest betekend. Als kind had ik stellig het idee dat ik naar Rome zou gaan om non te worden. Die spirituele kant is voor mij belangrijk in mijn levensverhaal. Maar in de dagelijkse praktijk zeg ik: ‘doe nu maar gewoon je werk, wees helder en duidelijk en wees doelgericht’. Dan ga je je eigen weg vanzelf wel.”

Publicaties:

- *De veldheer en de danseres. Omgaan met je levensverhaal*. Garant, Antwerpen / Apeldoorn 2002
- ‘De levensloopregeling; voertuig of vehikel’. In: *Nederlands Tijdschrift voor Coaching*, 2005, nr. 1 - (voor download zie website)
- ‘Omgaan met het één-twee-veel-verhaal’. In: Hans van Huijgevoort, Doreen Admiraal, Kara Vloet (red.), *Zelfkennis in loopbaanontwikkeling. Verder bouwen op vruchtbare grond* (voor download zie website)

Website: www.dewaardconsult.com
 e-mail: info@dewaardconsult.com